

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobců: **a) MUDr. R. K., Ph.D., b) M. K.**, oba zast. Mgr. Ing. Jaroslavou Sodomkovou, advokátkou se sídlem Na Příkopě 857/18, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2018, č. j. MHMP 762571/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2020, č. j. 14 A 182/2018-53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Předmětem projednávané věci je neumístění a nepovolení stavby rodinného domu z důvodu jejího rozporu s charakterem stávající zástavby.

[2] Úřad městské části Praha 4, odbor stavební (dále jen „stavební úřad“), zamítl rozhodnutím ze dne 6. 11. 2017, č. j. P4/143737/17/OST/JAHA, žádost žalobců o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení podle § 94a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění do 31. 12. 2017 (dále jen „stavební zákon“), na stavbu rodinného domu. Stavební úřad dospěl k závěru, že záměr nebyl v souladu s § 90 stavebního zákona. Shledal rozpor s § 20 odst. 1 a § 22 odst. 3 písm. a) Nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (Pražské stavební předpisy), neboť záměr nebyl v souladu s charakterem území, byla by překročena míra zastavěnosti sousedního pozemku, jehož vlastníkem je žalobkyně b), a umístění stavby by nebylo v souladu se stavební čarou.

[3] Odvolání žalobců proti zamítavému rozhodnutí stavebního úřadu zamítl žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Přisvědčil

především závěru, že navrhovaná stavba není v souladu se stávajícím charakterem zástavby a záměr je v rozporu s § 90 stavebního zákona. Neshledal, že by rozhodnutí stavebního úřadu bylo neurčité a vnitřně rozporné, tedy nepřezkoumatelné. Nepřisvědčil ani námitkám ohledně územně plánovací informace, porušení principu rovnosti a nerespektování závazných stanovisek a vyjádření dotčených orgánů.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobci bránili žalobou, kterou zamítl Městský soud v Praze nyní napadeným rozsudkem. Nevyhověl žádné ze žalobních námitek, které většinou označil za obecné. Napadená správní rozhodnutí dle městského soudu nejsou nepřezkoumatelná, rozsah posuzovaného území byl zvolen vhodně, stavební záměr není sourodný se stávající zástavbou v okolí, bylo nutné posoudit záměr i s ohledem na zastavěnost sousedního pozemku, nebyly porušeny základní zásady činnosti správních orgánů, byl řádně zjištěn skutkový stav poměrů v území a aplikovány relevantní právní předpisy. Ve shodě se žalovaným nepřisvědčil ani námitkám nerespektování závazných stanovisek a územně plánovací informace. Neshledal ani porušení vlastnického práva žalobců. Překročení délky odvolacího řízení dle městského soudu není vadou, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) napadají výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „s. ř. s.“).

[6] Správní orgány dle stěžovatelů rozhodly na základě libovůle, neboť všechna stanoviska dotčených orgánů i územně plánovací informace stavebního úřadu byly kladné. Stěžovatelé tak byli v dobré víře a legitimním očekávání vyhovění jejich žádosti. Stavební úřad porušil § 4 odst. 2 stavebního zákona, dle kterého je povinen postupovat ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány a respektovat jejich stanoviska. Městský soud pak řádně nezkoumal, zda ze strany správních orgánů nedošlo k vybočení z mezí správního uvážení.

[7] Za prvek libovůle stěžovatelé považují též argument žalovaného a městského soudu o zahuštění zástavby, který nemá oporu ve spise ani skutečnosti. Ze snímků katastrální mapy i map předložených stěžovateli v průběhu řízení je zřejmé, že v místě navrhovaného umístění stavby je zástavba naopak řidší a stavba by tak hustotu zástavby vyrovnala.

[8] Dále uvádějí, že napadená správní rozhodnutí i rozsudek městského soudu jsou nepřezkoumatelná. Správní orgány i městský soud rozhodly, aniž by posoudily veškeré rozhodné skutečnosti a uvedly svoje úvahy a konkrétní důvody svých rozhodnutí. Správní orgány neprovedly žádné zhodnocení architektonického ztvárnění stavby a rozhodly pouze na základě úsudku o „cizosti“ architektonického řešení; nijak se nevyjádřily ke zdařilosti a přínosnosti či naopak kýčovitosti a neestetičnosti stavby; neosvětlily, proč považují záměr za rozporný s uliční čarou a jak by nová uliční čára byla v rozporu s urbanistickou koncepcí lokality; nezdůvodnily nezbytnost posuzovat pouze nejbližší okolí stavebního záměru, když za relevantní území je dle stěžovatelů nutno považovat širší okolí. Městský soud se řádně nevypořádal s námitkou, že se žalovaný neřídil základními zásadami veřejné správy. Též se nevypořádal se žalobním bodem, že žalovaný nepřihlédl ke stěžovateli tvrzeným skutečnostem, neúplně zjistil skutkový stav, z provedených důkazů

pokračování

dovodil nesprávné závěry, opomněl některá důležitá tvrzení stěžovatelů a že vzhledem k absenci reakce na všechny stěžovateli namítané skutečnosti není rozhodnutí žalovaného řádné a odpovídající.

[9] Správní orgány i městský soud také neoprávněně ignorovaly námitky a tvrzení stěžovatelů. Stěžovatelé nesouhlasí, že by jejich námitky byly pouze obecného charakteru. Naopak, rozhodnutí žalovaného je pojato zcela obecně bez vypořádání jejich konkrétních námitek. Žalovaný a městský soud si tak neopodstatněně zúžily rozsah přezkumu. Takovým ryze formalistickým přístupem bylo stěžovatelům upřeno realizovat své vlastnické právo výstavbou rodinného domu na vlastním pozemku určeném k zástavbě. Navíc, v případných pochybnostech je dle základních zásad veřejné správy třeba postupovat ve prospěch stěžovatele, což se nestalo.

[10] Správní orgány i městský soud konstatovaly nesoulad stavby s charakterem území, aniž by uvedly skutečný důvod. Stěžovatelé se doposud nedozvěděli, proč jejich stavba nemůže mít rovnou střechu, obloukový půdorys a terasy v různých úrovních, když jiné stavby v posuzované lokalitě tyto prvky mají, a proč jejich stavba nemůže být umístěna, jak požadují, když uliční čára je v území otevřená a stavba je estetická, hodnotná a vkusná.

[11] Žalovaný i městský soud tak rezignovaly na svoje povinnosti řádného přezkumu. Žalovaný sice konstatoval námitky stěžovatelů, při jejich vypořádání se ovšem omezil jen na opakování toho, že stavba není v souladu s charakterem území a požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot. Takové odůvodnění není dostatečné. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom nelze přezkoumat nepřezkoumatelné (viz rozsudek NSS ze dne 20. 5. 2010, č. j. 7 As 17/2010-101).

[12] Správní orgány vyloučily a ignorovaly všechny stavby s rovnými střechami, obloukovými i nepravidelnými půdorysy, a to i v jimi vymezeném území. Správní orgány i městský soud rozhodly na základě nesprávně zjištěného stavu, neboť v lokalitě „cizí“ architektonické prvky jako rovná střecha, oblý půdorys a víceúrovňové terasy jsou. Městský soud v této souvislosti opomněl vypořádat důkazy, které stěžovatelé k prokázání přítomnosti těchto prvků v lokalitě navrhovali. Konkrétně jde o fotografie domu č. X s rovnou střechou a domu s oblou částí půdorysu, ze kterých městský soud nevyvodil příslušný skutkový závěr. Dále se nevypořádal s tím, že obloukové půdorysy jsou viditelné i z předloženého snímku katastrální mapy. Důkazy, které soud odmítl provést, a důvody jejich odmítnutí, přitom musí být uvedeny v odůvodnění rozsudku, čímž se městský soud neřídil.

[13] Správní orgány nevzaly v potaz skutečnost, že dle rozsudku č. j. 7 As 17/2010-101 může být organicky začleněnou stavbou i stavba jsoucí ve vědomém a promyšleném protikladu s dosavadním stylem zástavby, tedy jakási architektonická „provokace“, která může stávající zástavbu obohatit, oživit.

[14] Správní orgány i městský soud také nesprávně vyhodnotily zastavěnou plochu, když zastavěná plocha je podle § 2 odst. 7 stavebního zákona součtem všech zastavěných ploch jednotlivých staveb. Na předmětném pozemku zastavěnost není záměrem překročena.

[15] Rovněž otázku souladu s územním rozvojem dle stěžovatelů nelze posuzovat rigidně, když samotné slovo „rozvoj“ v sobě zahrnuje vývoj předmětné lokality. Aspektu souladu záměru s územním vývojem i krajinným rázem však správní orgány ani městský soud nevěnovaly náležitou pozornost.

[16] Nakonec ani skutkový stav, z něhož vycházely žalovaný i městský soud, neměl dle stěžovatelů oporu ve spisech, neboť ze správního spisu vyplývá jiný skutkový stav.

[17] K prokázání svých tvrzení navrhli stěžovatelé provést všechny důkazy, které navrhovali v řízení před městským soudem, v podrobnostech odkazují na správní žalobu a další podání a vyjádření učiněná před městským soudem.

[18] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti především uvedl, že kladná závazná stanoviska a vyjádření dotčených orgánů bez dalšího neznamenaají, že stavba bude povolena. Stavební úřad posuzuje předložené podklady jako celek a zamítnutí žádosti stěžovatelů bylo řádně odůvodněno jak stavebním úřadem, tak žalovaným. Nesouhlasí také, že by se správní orgány nevypořádaly s architektonickým ztvárněním stavby. K „umělecké“ hodnotě pak správní orgány nejsou oprávněny se vyjadřovat. Poukázal na skutečnost, že stěžovatelé doposud tvrdili, že stavba do dané lokality zapadá, a až nyní odkazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu ohledně domu v promyšleném protikladu se stávající zástavbou. Sami tak připouštějí, že se záměr nesnažili okolní zástavbě přizpůsobit a jejich cílem bylo „architektonicky provokovat“. Ohledně námitek týkajících se uliční čáry a zastavěné plochy odkázal na napadená rozhodnutí. Navrhl kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[19] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že v řízení o kasační stížnosti nehodnotí znovu komplexně skutkový stav (srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 1. 2022, č. j. 10 As 150/2020-37, odst. [17]). Úkolem Nejvyššího správního soudu je přezkoumat rozhodnutí správního soudu a zhodnotit, zda se dostatečně a správně vypořádal se všemi žalobními námitkami. Správním řízením se zabývá jen zprostředkovaně. Dále je třeba zdůraznit, že správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační, proto se od žalobce (stěžovatele), který vymezuje hranice soudního přezkumu, oprávněně žádá procesní zodpovědnost (viz např. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 31.).

pokračování

[22] Současně kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Měla by tak kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí správního soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt, byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí správního soudu (srov. např. usnesení NSS o odmítnutí kasační stížnosti ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, odst. [5]). Kasační stížnost, která nesměřuje proti závěrům rozhodnutí krajského soudu, je nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo nověji ze dne 11. 2. 2021, č. j. 1 As 366/2020-41, odst. [6]). Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. jsou nepřipustné i tzv. nové důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, ač tak učinit mohl.

[23] Nejvyšší správní soud ještě podotýká, že kasační stížnost v projednávané věci je velmi těžko uchopitelná, řada námitek je obecná (zejména kasační námitky týkající se nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí, relevantního území, neobecnosti námitek stěžovatelů, zásady v pochybnostech ve prospěch stěžovatelů nebo zastavěné plochy; obecné citace kasačních důvodů ze zákona Nejvyšší správní soud do shrnutí obsahu kasační stížnosti ani nevypisoval) a celková argumentace je nesourodá, opakuje se a je nepřehledná, jakkoliv je kasační stížnost strukturovaná do odstavců i kapitol. Nejvyšší správní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že jsou to právě stěžovatelé, kdo musí konkrétně uvést, v čem spatřují nezákonnost napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2021, č. j. 2 As 183/2020-27, odst. [23]). Současně ve vztahu k rozhodnutí správního soudu Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že míra precizace žalobních bodů předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32., nověji např. rozsudky NSS ze dne 22. 12. 2021, č. j. 8 As 201/2019-80, odst. [17], nebo ze dne 27. 1. 2022, č. j. 9 Afs 268/2019-86, odst. [14]). Uvedené platí obdobně v řízení o kasační stížnosti.

III.a Nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí

[24] Námitky nejsou důvodné.

[25] Ke konkrétnímu obsahu pojmu nepřezkoumatelnosti srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS. Jak uvedl již městský soud v bodě 19. napadeného rozsudku, konstatování nepřezkoumatelnosti by mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrné hodnocení podstatných důvodů či skutečností (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29]). Dále platí, jak správně připomněli stěžovatelé, že přezkoumá-li krajský soud správní rozhodnutí, které nebylo přezkoumatelné, zatíží nepřezkoumatelností i své rozhodnutí (srov. např. rozsudky NSS ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006-91, ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 As 110/2008-99, nebo nověji ze dne 13. 7. 2022, č. j. 7 As 342/2020-30, odst. [8]).

[26] V projednávané věci však Nejvyšší správní soud nezjistil, že by napadená rozhodnutí trpěla vadami zakládajícími jejich nepřezkoumatelnost. S přezkoumatelností rozhodnutí žalovaného se dostatečně vypořádal už městský soud v bodech 19. až 29. napadeného rozsudku a Nejvyšší správní soud s jeho závěry souhlasí. Obě rozhodnutí správních orgánů i napadený rozsudek městského soudu odpovídají obecným požadavkům přezkoumatelného rozhodnutí formulovaným ve výše citované judikatuře. Stavební úřad, žalovaný i městský soud ve svých rozhodnutích řádně a srozumitelně vyložily důvody svých rozhodnutí a z jejich odůvodnění je zřejmé, jakými úvahami se při rozhodování řídily. Žalovaný i městský soud též řádně reagovaly na námitky stěžovatelů v odvolání a správní žalobě. V této námitce proto Nejvyšší správní soud stěžovatelům nepřisvědčil, ke konkrétnějším kasačním námitkám uvádí následující.

[27] Není pravda, že by správní orgány rozhodly pouze na základě úsudku o „cizosti“ architektonického řešení navrhované stavby pro danou lokalitu. Z odůvodnění na str. 8 a 9 rozhodnutí stavebního úřadu jasně vyplývá, že architektonické ztvárnění stavby bylo pouze jedním z důvodů zamítnutí žádosti o společné územní rozhodnutí a stavební povolení. Dalšími důvody byly rozpor navrženého umístění stavby s charakterem stávající zástavby (domy při ulici X, na jižní straně k ulici X, kam měla být stavba umístěna, jen zahrady, příp. garáže), překročení míry zastavěnosti sousedního pozemku a rozpor navrženého umístění stavby se stavební čarou vymezenou severními a jižními okraji staveb umístěných při ulici X. Namítají-li stěžovatelé, že se stavební úřad nijak nevyjádřil k přínosnosti nebo naopak kýčovitosti posuzované stavby, Nejvyšší správní soud k tomu ve shodě se žalovaným v jeho vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že takové posouzení v pravomoci stavebního úřadu ani žalovaného není. Podle § 90 stavebního zákona posuzuje stavební úřad soulad záměru *a) s vydanou územně plánovací dokumentací, b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území, c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území, d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.* To v projednávané věci stavební úřad také učinil, načež shledal rozpor záměru stěžovatelů právě s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území, s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území, což také dostatečně odůvodnil.

[28] Nelze přisvědčit ani ostatním námitkám stěžovatelů, že správní orgány něco nevypořádaly nebo nezdůvodnily. Rozpor záměru stěžovatelů s uliční, resp. stavební čarou dostatečně a srozumitelně vysvětlil stavební úřad na str. 9 svého rozhodnutí. Jaké území považoval stavební úřad pro účely posuzování souladu záměru s charakterem zástavby v daném území za relevantní a z jakých důvodů, dostatečně zdůvodnil na str. 8 svého rozhodnutí. Městský soud přitom řádně přezkoumal, že posuzované území bylo zvoleno vhodně (bod 31. napadeného rozsudku).

[29] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani tvrzení stěžovatelů, že správní orgány a městský soud konstatovaly nesoulad stavebního záměru stěžovatelů s charakterem území, aniž by to skutečně odůvodnily. Především stavební úřad na str. 8 a 9 svého rozhodnutí

pokračování

jasně uvedl, že v posuzovaném území jsou domy umístěny podél ulice X, k jižním stranám přiléhají pozemky zahrad a na rozdíl od stávajících staveb má navrhovaná stavba navržené nepravoúhlé a zaoblené půdorysné tvary, víceúrovňové terasy, ustupující a předsazené části podlaží a plochou střechu, což by narušovalo stávající charakter zástavby. Stěžovatelé se tedy již v rozhodnutí stavebního úřadu dozvěděli, proč jejich stavba není v souladu s charakterem daného území, a proto nemůže být v území umístěna.

[30] Ke kasační námitce, že správní orgány nebo městský soud ignorovaly některé námitky a tvrzení stěžovatelů, Nejvyšší správní soud připomíná, že povinnost řádného odůvodnění nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každé účastníkově tvrzení. Odůvodnění musí reagovat na argumentaci jako celek (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 2. 2022, č. j. 9 Afs 274/2020-61, odst. [26]). Správní orgány, především žalovaný, i městský soud tomuto v projednávané věci dostaly. Současně Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že některé námitky stěžovatelů byly obecné (zúžení rozsahu posuzovaného území, nesouhlas se závěry žalovaného ohledně dopravního řešení, parkování, vztahu k původnímu pozemku domu č. p. X a zmatečnosti příkladů stěžovatelů k zastavěnosti, nebo porušení zásad činnosti správních orgánů), obdobně jako nyní v kasační stížnosti, jak bylo uvedeno výše. Je zcela v souladu s výše uvedenou judikaturou zdejšího soudu, pokud městský soud obecné žalobní námitky stěžovatelů vypořádal pouze obecně. Ani této námitce tedy Nejvyšší správní soud nepřisvědčil a neshledal ani namítané porušení vlastnického práva stěžovatelů, ke kterému se ostatně také již vyjádřil městský soud v bodech 49. až 51. napadeného rozsudku a zdejší soud se s jeho závěry ztotožňuje.

[31] V této souvislosti ještě nelze souhlasit ani s obecnou námitkou stěžovatelů, že v pochybnostech má správní orgán rozhodnout v jejich prospěch. Zásada v pochybnostech ve prospěch obviněného neboli *in dubio pro reo* je zásadou trestního práva včetně správního trestání, kterou nelze uplatnit v projednávané věci.

III.b Správní rozhodnutí na základě libovůle

[32] Námitky nejsou důvodné.

[33] Námitkami ohledně kladných stanovisek a územně plánovací informace se zabýval už městský soud v bodech 44., 45. a 47. napadeného rozsudku. Uvedl, že žádné závazné stanovisko v dané věci otázku souladu stavebního záměru s charakterem území a požadavky na architektonické a urbanistické hodnoty v území neřeší a neřeší ji ani územně plánovací informace. Z té pouze vyplývá, že záměr je v souladu s funkčním využitím území dle územního plánu. Obsahuje ovšem upozornění, že posouzení záměru z hlediska limitů rozvoje, zachování, dotvoření a rehabilitace stávající urbanistické struktury bude provedeno až v rámci územního řízení. Nejvyšší správní soud s těmito závěry městského soudu souhlasí a v podrobnostech odkazuje na napadený rozsudek, který doplňuje o následující.

[34] Pro vydání územního rozhodnutí je potřeba mj. kumulativní splnění podmínek § 90 stavebního zákona, přičemž soulad s územním plánem, resp. územně plánovací dokumentací je jen jednou z nich. Posouzení těchto podmínek včetně souladu záměru s charakterem území (zástavby) je věcí správního uvážení stavebního úřadu. Jakkoliv je

správní orgán při svém rozhodování vázán stanoviskem dotčených orgánů, ty chrání jiné zájmy. Závěr o souladu stavby s urbanisticko-architektonickým charakterem okolní zástavby si musí stavební úřad udělat sám (srov. rozsudky NSS ze dne 5. 6. 2014, č. j. 9 As 95/2012-131, odst. [36], ze dne 12. 2. 2015, č. j. 2 As 241/2014-36, odst. [36], nebo ze dne 13. 2. 2018, č. j. 7 As 92/2017-43, odst. [27]). V případě přezkumu správního rozhodnutí, při kterém správní orgán rozhoduje na základě svého správního uvážení, pak platí, že úkolem správního soudu je posoudit, zda nedošlo k vybočení z mezí hledisek stanovených zákonem, příp. ke zneužití správního uvážení. Správní soud není oprávněn správní uvážení nahradit uvážením vlastním (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46).

[35] V projednávané věci správní orgány postupovaly správně, pokud soulad stavebního záměru stěžovatelů s charakterem území posoudily samy, dotčené orgány tuto otázku neposuzovaly a ani posuzovat nemohly. Závěr žalovaného a stavebního úřadu o nesouladu záměru s charakterem posuzovaného území je přitom řádně a srozumitelně odůvodněn, jak shledal i městský soud (body 22. a 35. napadeného rozsudku). Ani Nejvyšší správní soud v rozhodnutích žalovaného a stavebního úřadu nespátřuje stěžovateli tvrzenou libovůli a nesouhlasí ani s námitkou, že městský soud v této otázce nedostal své přezkumné roli.

[36] Namítanou libovůli Nejvyšší správní soud neshledal ani ve vztahu k argumentaci nepřiměřeným zahuštěním zástavby v posuzované lokalitě. K zahuštění zástavby se vyjádřil městský soud v bodě 41. napadeného rozsudku a Nejvyšší správní soud s jeho posouzením souhlasí. Není pravda, že by skutečnost zahuštění zástavby neměla oporu ve spise nebo skutečnosti. S opět obecnějším tvrzením stěžovatelů, že z předložených map plyne řidší zástavba než v jiných částech lokality a že by nová stavba hustotu naopak vyrovnala, nelze souhlasit. Jak konstatoval už stavební úřad na str. 8 svého rozhodnutí, zástavba v posuzovaném území je jednotná, rodinné domy na severu a na jih zahrady. Z předložených map je přitom patrné, že jednotlivé pozemky, rodinné domy a přilehlé zahrady jsou v posuzovaném bloku podobných rozměrů. Proč není možné v daném bloku postavit domy po obou stranách ulic, jako je tomu v bloku sousedním, dostatečně odůvodnil stavební úřad na přelomu str. 8 a 9 svého rozhodnutí.

III.c Nesprávně zjištěný skutkový stav a opomenuté důkazy

[37] Námitky nejsou důvodné.

[38] Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal, že by byl skutkový stav správními orgány zjištěn nesprávně, nedostatečně, a že by zjištěná skutková podstata neměla oporu ve spisech. Stěžovatelé tyto námitky opět příliš nekonkretizují a neuvádí, jaký jiný skutkový stav ze správního spisu vyplývá. Nejvyšší správní soud proto jen stručně uzavírá, že podklady ve správním spise tvoří jasnou představu o podobě navrhované stavby, dotčeného území i v něm stávající zástavby, což bylo pro projednávanou věc rozhodující.

[39] Námitkou, že správní orgány ignorovaly přítomnost „cizích“ architektonických prvků v posuzovaném území, se již zabýval městský soud v bodech 36. a 37. napadeného rozsudku a zdejší soud s jeho vypořádáním souhlasí. Městský soud se přítomností „cizích“

pokračování

staveb dostatečně zabýval v bodě 38. napadeného rozsudku v rámci vypořádání stěžovateli předložených důkazů, v němž srozumitelně vysvětlil, proč existence „cizích“ staveb na závěru o rozporu záměru s charakterem zástavby nic nemění.

[40] V této souvislosti Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelům ani v tom, že by městský soud jimi navrhované důkazy opomněl provést. Stěžovatelé konkrétně uvádějí fotografii domu č. X s rovnou střechou, fotografii domu s oblou částí půdorysu a snímek katastrální mapy, na kterém jsou též viditelné obloukové půdorysy. Nejvyšší správní soud k těmto důkazním prostředkům uvádí, že městský soud je provedl při ústním jednání a vyjádřil se k nim právě v bodě 38. napadeného rozsudku. O opomenuté důkazy ve smyslu konstantní judikatury zdejšího i Ústavního soudu se tedy nejedná (srov. nedávný rozsudek NSS ze dne 26. 8. 2022, č. j. 5 As 2/2021-40, odst. [34], a zde citovanou judikaturu NSS i Ústavního soudu). Stěžovatelé navíc sami v kasační stížnosti směřují opomenutí důkazu a hodnocení provedeného důkazu, když uvádějí, že městský soud z daných důkazů „*neučinil příslušný skutkový závěr*“. Hodnocení důkazů je přitom v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů věcí úvahy v tomto případě městského soudu. Nejvyšší správní soud pak ani v tomto ohledu pochybení ze strany městského soudu neshledal, jeho úvahy ve vztahu k provedeným důkazům jsou přezkoumatelné.

[41] Poukazují-li stěžovatelé na rozsudek zdejšího soudu č. j. 7 As 17/2010-101 s tvrzením, že i architektonická „provokace“ může být začleněna do území, může být jeho oživením, Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že se jedná o novou námitku, nový důvod, který stěžovatelé neuplatnili před městským soudem, ač mohli. Nejvyšší správní soud současně souhlasí se žalovaným, že stěžovatelé doposud tvrdili soulad záměru s charakterem území a poukazovali na obdobné architektonické prvky u staveb v okolí. Argumentaci „provokativní“ stavbou uplatnili až nyní v kasační stížnosti, přičemž taková námitka je nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[42] Ke kasační námitce, že správní orgány i městský soud nesprávně vyhodnotily zastavěnou plochu, Nejvyšší správní soud uvádí, že ji též úplně neuplatnili před městským soudem. V žalobě pouze obecně namítali nesouhlas se závěrem žalovaného o zmatečnosti stěžovateli uváděného příkladu k zastavěnosti. S touto žalobní námitkou se městský soud vypořádal v bodech 40. a 41. napadeného rozsudku a Nejvyšší správní soud na závěry městského soudu odkazuje. Konkrétnější argumentaci, se kterou by Nejvyšší správní soud mohl polemizovat, stěžovatelé nepředložili.

[43] K námitce posuzování souladu s územním rozvojem, že samotné slovo „rozvoj“ v sobě zahrnuje předpokládaný vývoj lokality, Nejvyšší správní soud uvádí, že je značně obecná. Zdejší soud tak toliko konstatuje, že rozpor záměru stěžovatelů s cíli a úkoly územního plánování, s charakterem území a s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot území, stavební úřad i žalovaný řádně a srozumitelně odůvodnily. Není tedy pravda, že by se správní orgány aspektu souladu záměru stěžovatelů s územním rozvojem náležitě nevěnovaly, když nesplnění tohoto požadavku bylo hlavním důvodem zamítnutí žádosti stěžovatelů. K namítanému aspektu souladu záměru s krajinným rázem Nejvyšší správní soud uvádí, že tomu správní orgány pozornost věnovat nemusely, pokud shledaly rozpor záměru s charakterem zástavby v území, a žádost proto zamítly.

[44] Nakonec nelze souhlasit ani s tím, že důkazy, které soud neprovedl, a důvody odmítnutí musí být konkrétně uvedeny v odůvodnění rozsudku. Platí, že soud musí neprovedení důkazu navrženého účastníkem řízení odůvodnit, což městský soud v projednávané věci také učinil na jednání dne 21. 10. 2020 vyhlášenými usneseními (viz zvukový záznam z jednání založený na č. l. 49 soudního spisu, zvuková stopa 24:21 a 32:55; k požadavku na odůvodnění neprovedení důkazu srov. rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, š. j. 5 Afs 147/2004-89, č. 618/2005 Sb. NSS; k dostatečnosti odůvodnění při jednání srov. rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2022, č. j. 4 As 91/2022-45, odst. [14]).

[45] Ke stěžovatelovým návrhům provést v řízení o kasační stížnosti důkazy, které navrhovali před městským soudem, Nejvyšší správní soud uvádí, že provádět jakékoli dokazování nepovažoval za nutné. Jak uvedl výše, z obsahu správního i soudního spisu včetně městským soudem provedených důkazů jasně vyplývá pro věc rozhodující podoba navrhované stavby a charakter posuzovaného území.

IV. Závěr a náklady řízení

[46] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám z výše uvedených důvodů nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[47] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé, kteří neměli ve věci úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2022

JUDr. Radan Malík
předseda senátu